

Riktlinjer för utbetalning av stipendier

(Gäller från 2018-02-01)

Grundläggande bestämmelser

Stipendier får endast utges för mottagares utbildning, utbildningsstipendier är skattefria under förutsättning att de inte utgör ersättning för arbete. Eftersom det är svårt att göra en gränsdragning mellan vad som utgör praktiska moment i en utbildning och regelrätt forskningsarbete är det viktigt ur en skatterättslig synpunkt att noga tänka igenom och planera stipendiatens vistelse. Nedan följer en sammanställning avseende de viktiga aspekter att ta hänsyn till för att undvika oplanerade skatte- och arbetsrättsliga konsekvenser för såväl stipendiaten som för Fonderna.

Stipendier

Stipendier får bara ges till bedrivande av postdoc-studier. Stipendier får ges till svenska personer som har ett doktorsbevis om examen och till utländska personer som har ett doktorsbevis om examen eller motsvarande. Fondernas vetenskapliga sekreterare bedömer om utbildning och vetenskaplig meritering kan anses motsvara minst svensk doktorsgrad. Grunden för vetenskapliga sekreterarens bedömning ska klart framgå av stipendiebeslutet.

Stipendium för bedrivande av postdoc-studier kan utdelas under högst två år inom en femårsperiod efter disputationen/motsvarande.

Stipendiaten behöver också intyg om anknytning till KI. Beviljas av prefekten på KI.

Stipendiebeloppet för postdoc-studier rekommenderas vara lägst 23 000 kr/mån och högst 33 000 kr/mån. Högre belopp kan utbetalas undantagsvis, orsak måste dokumenteras i beslut.

Stipendiebeloppet beslutas för ett år i taget och betalas ut månadsvis. Undantagsvis kan kortare perioder vara aktuella.

Fonderna har arbetsmiljöansvar också för stipendiater.

Stipendiater skall upplysas om att stipendium inte omfattas av socialförsäkringsförmåner såsom exempelvis sjuk- eller föräldrapenning från Försäkringskassan. Ett stipendium genererar heller ingen pension. Utländska postdoc-stipendiater har ofta familj med sig till Sverige och avsaknaden av skyddsnät gäller också familjen. Fonderna får inte erlagga ersättning för privata levnadskostnader utöver stipendiebeloppet (t ex ersättning för ökade levnadskostnader vid resa, s.k. traktamente).

Fonderna har som policy att stipendiater får behålla stipendiet vid sjukdom och föräldraledighet. Dock får den maximala perioden för tilldelning av stipendier, 2 år inte förlängas på sjuk- eller föräldraledighet.

Stipendiaten är genom sin anknytning till KI försäkrad genom Kammarkollegiet. Stipendiaten bör se över sina privata olycksfallsförsäkringar för att säkerställa att hen är försäkrad utanför arbetstid.

Stipendiaten bör kontrollera gällande försäkringsvillkor vid tjänsteresa utanför Sverige.

Ansökan om stipendium lämnas in av handledaren/anslagstagaren inom ramen för av Fonderna tilldelat anslag.

Konsekvenser av felaktigt beslut om utdelning av stipendium

I ”Skatteverket handledning för inkomst av tjänst 2012 22.2.38” utvecklas frågan om gränsdragningen mellan arbete och utbildning. Handledningen finns på skatteverkets hemsida www.skatteverket.se

Som framgår av handledningen är det vanskligt att närmare beskriva gränsdragningen mellan arbete och utbildning. Fondernas riktlinjer är dessutom en generell tolkning av lagstiftningen. Beslut i enskilda ärenden, som baseras på Fondernas riktlinjer innebär därför ingen garanti för att inte granskare från skattemyndigheten eller Riksrevisionsverket kan komma till andra ståndpunkter.

De ekonomiska konsekvenserna som - efter felaktigt stipendiebeslut enligt skattemyndighetens bedömning - åsamkas Fonderna och/eller stipendiater, skall bäras av anslagstagaren (såväl skatt som sociala avgifter mm). Detta innebär att anslagstagaren förutom sociala avgifter skall ersätta stipendiaten för den uppkomna skatten. Denna ersättning betraktas i sin tur som en lön till stipendiaten.

Regler och rutiner för handläggning

Beslut om inrättande av stipendium fattas av Fondernas vetenskapliga sekreterare efter förslag av stipendiatens handledare och får inte delegeras. Beslutet får inte avse stipendium för annat ändamål än utbildning.

Observera att en ansökan om stipendium måste ha blivit godkänd före avtalstiden för stipendiet börjar.

Handläggningstiden för en stipendieansökan är ca 1 månad.

Här finns ansökningsblankett för stipendium: www.rahfo.se/personal/stipendium

Ansökningsblanketten ska skickas till Fondernas kansli med underskrifter i original tillsammans med de på blanketten fastställda bilagorna.

Handledaren ansvarar för att:

Kontrollera om stipendiaten tidigare har erhållit lön eller arvode från Fonderna. Har så skett ska en tydlig dokumentation avseende tidigare arbetsuppgifter tas fram. Av dokumentationen ska framgå storlek av den tidigare utbetalda ersättningen.

Stipendium får inte ges till person som före det tilltänkta stipendieinrättandet har mottagit lön eller arvode från Fonderna med följande undantag:

- Mindre belopp (belopp som sammanlagt under året understiger 5000 kr)
- Ersättningar för arbete som skiljer sig markant från det som sker i utbildningssyfte

Plan med ett klart definierat inslag av utbildning/forskningsmeritering skall upprättas. Utbildningsmomenten skall därmed dokumenteras genom en fastställd studieplan. Studieplan skall biläggas beslutet om stipendium och vid behov förnyas eller uppdateras. Studieplanen anses vara ett underlag för att visa inför tredje man att stipendiet inte utgör ersättning för utfört arbete.

Stipendiaten skall vara anknuten till KI som postdoktor vid KI med extern finansiering.

Beslut om stipendium expedieras och bilägges tillsammans med en studieplan, CV från stipendiaten, doktorsbevis om examen alternativt vetenskaplige sekreterarens bedömning av meritering postdoc, anknytningsbeslut KI samt eventuell dokumentation avseende tidigare anställning hos Fonderna och övriga ärenden rörande inrättande av stipendiet.

Återrapportering skall ske inom en månad efter avslutad utbildning, vetenskaplig rapport skickas till Fondernas kansli för godkännande av vetenskaplige sekreteraren.

Kansliet handlägger stipendieärenden och skall kontrollera att följande krav har uppfyllts:

Beslut upprättats på särskilt fastställd blankett och att samtliga parter har skrivit under samt att alla till blanketten fastställda bilagor finns.

Om stipendiaten tidigare har erhållit lön eller arvode från Fonderna ska en tydlig dokumentation avseende tidigare arbetsuppgifter samt storlek av den tidigare utbetalda ersättningen finnas bilagd beslutet.

Stipendiebeloppet överensstämmer med Fondernas rekommendationer.

Ett originalbeslut jämte bilagor/dokumentation arkiveras på Fondernas kansli och en kopia

lämnas till stipendiaten.

Kopia av originalbeslutet skall lämnas till kansliets personalavdelning för utbetalning. Alla stipendier utbetalas via ekonomisystemet Agresso.

Efter avslutad utbildning följa upp att återrapporering inkommer och lämnas för godkännande av Fondernas vetenskapliga sekreterare för att sedan arkiveras tillsammans med beslutet om stipendium.